

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 132/25

Люксембург, 16 октомври 2025 г.

Решение на Съда по дело C-399/24 | AirHelp Germany (Ударен от мълния самолет)

Ударът от мълния по самолета може да е извънредно обстоятелство

Когато води до задължителни проверки за безопасност, станали причина за късното допускане на самолета до експлоатация, подобен удар от мълния е извънредно обстоятелство, което може да освободи авиокомпанията от задължението да плати обезщетение за отмяната или голямото закъснение на полета.

Самолет на Austrian Airlines е бил ударен от мълния малко преди да кацне в Яш (Румъния). Заради последвалите задължителни проверки за безопасност самолетът не успява да изпълни планирания си следващ полет до Виена (Австрия).

Пътникът, който е трябвало да използва този полет, пристига във Виена със заместващ полет с повече от седем часа закъснение. Потенциалното си вземане във връзка с това закъснение той прехвърля на дружеството AirHelp, което завежда дело пред австрийските съдилища срещу Austrian Airlines за обезщетението от 400 евро.

Austrian Airlines поддържа, че ударът от мълния, последван от задължителни проверки за безопасност, представлява извънредно обстоятелство. Освен това то твърди, че е взело всички необходими мерки, за да преодолее закъснението. Затова не било длъжно да плаща обезщетение съгласно Регламента за правата на пътниците във въздушния транспорт¹.

Австрийският съд, който разглежда делото, отнася този въпрос до Съда на Европейския съюз.

Съдът² отговаря, че ударът от мълния по самолета, с който е трябвало да бъде извършен полетът, представлява извънредно обстоятелство, когато довежда до задължителни проверки за безопасност, станали причина за късното допускане на самолета до експлоатация.

Съдът в частност отбелязва, че законодателят на Съюза е включил в понятието „извънредни обстоятелства“ метеорологичните условия, несъвместими с експлоатацията на съответния полет, какъвто е и рискът от удар на мълния. Ударът от мълния, след който самолетът трябва да премине задължителни проверки за безопасност, не е неразривно свързан със системата на работа на самолета. Следователно той не е присъщ на нормалното упражняване на дейността на съответната авиокомпания и е извън нейния ефективен контрол. Този извод дава възможност да се гарантира целта за безопасност на въздушните пътници, доколкото предотвратява възникването на стимули за авиокомпаниите да не вземат изискваните мерки, а да отдават предпочитание на запазването и точността на полетите си пред целта за безопасност.

За да се освободи от задължението да плати обезщетение на съответните пътници, авиокомпанията трябва още да докаже, че е взела всички необходими мерки, за да предотврати извънредното

обстоятелство³, а също и неговите последици⁴, като възникването на голямо закъснение. Задача на австрийския съд е да прецени дали това е било направено в случая.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки в рамките на отнесен до тях спор да се обърнат към Съда с въпрос за тълкуването на правото на Съюза или за валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. По него следва да се произнесе националната юрисдикция в съответствие с акта на Съда. Актът на Съда обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст на съдебното решение и евентуално резюмето му](#) се публикуват на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 4293.

Кадри от обявяването на решението могат да се намерят на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Поддържайте връзка!

¹ Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети.

² Ще припомним, че от 1 октомври 2024 г. по принцип Общият съд на Европейския съюз е компетентен да разглежда преюдициални запитвания относно правата на въздушните пътници. Тъй като обаче преюдициалното запитване по настоящото дело постъпва в Съда на 7 юни 2024 г., отговорът по него остава от компетентността на Съда. За частичното прехвърляне на преюдициалната компетентност вж. прессъобщения № [125/24](#), [126/24](#) и [154/24](#).

³ Наистина има предпазни мерки, които позволяват да се избегнат ударите от мълния, например заобикаляне на районите с бури, но въпреки метеорологичните данни и съвременните маршрути е доста трудно напълно да се изключи преминаването през някои такива райони.

⁴ Авиокомпанията трябва да докаже, че дори като използва всички човешки или материални ресурси и финансови средства, с които разполага, явно не би могла, освен с цената на непоносими жертви, да избегне това да се стигне до отмяна или голямо закъснение на полета в резултат на извънредните обстоятелства.